

temes Krisztus befolyása? Az Eucharisztia által. De az Eucharisziát is egyetemes hatalmával és egyetemes realizmusában kell felfognunk.

A keresztyén hit kezdettől fogva Krisztus megváltói és egyesítő aktusának természet szerű folytatását, meghosszabbodását látja és boldogan imádja az Eucharisziában. De vajon elmondhatjuk-e, hogy ezen a téren (mint sok más téren is) teljesen kielégíti a hívek vallási igényét az a magyarázat, amelyet manapság egyes formulák adnak a Szentáldozás után vágyódó ember növekvő vonzalmára? Ugye, hogy a Szent Ostyát (vagyis Krisztus valóságos jelenlétét) még ma is igen gyakran úgy mutatják be, mint valami helyhez kötött és külső elemet, amelyhez — még ha naponta áldozunk is — igazában csak néha-néha közeledünk, vagyis ennek következtében szinte mindig távol kell élnünk tőle? Hogy méltóképp értelmezzük azt az alapvető helyet, amelyet az Eucharisztia valóban elfoglal a Világ üdvrendjében, és hogy kielégítsük azoknak jogos vágyát, akik szeretik Jézust és ezért egy pillanatig sem bírnak létezni Rajta kívül, azt gondolom, hogy a keresztyén gondolatvilágban s a keresztyén imaéletben nagy helyet kell adnunk az Eucharisztikus Jelenlét valóságos és fizikai kiterjedésének.

Igen, a Szent Ostya először és elsősorban az az anyagtöredék, amelyben — az átlényegülésnek köszönhetően — a Megtestesült Ige Jelenléte közöttünk „ver gyökeret”, „kapaszkodik meg”, vagyis a Világegyetemnek emberi zónájában. A Szent Ostyában valóságosan szilárdul meg Krisztus személyes energiaközpontja. S mint ahogy sajátos értelemben „testünk”-nek nevezzük szellemi sugárzásunknak helyi központját (bár lehet, hogy testünk nem nagyobb mértékben miénk, mint akármilyen más anyag), hasonlóképpen azt kell mondanunk, hogy Krisztus Teste kezdetben *elsősorban* a kenyér és a bor színeire korlátozódik. De vajon Krisztus megmaradhat-e erre az elsődleges Testre korlátozva? Nyilvánvaló, hogy nem. Mivel Ő mindenekelőtt ómega, azaz a Világ egyetemes „formája”, ezért csak akkor találhatja meg szerves egyensúlyát és teljességét, ha misztikusan magához asszimilál mindent, ami körülveszi. (Főntebb már mondtuk, hogy milyen fizikántúli, hüperfizikai értelmet kell adnunk a „misztikus” szónak.) A Szent Ostya izzó tűzfészekhez hasonlít, ahonnan sugároz és szétterjed a láng. Mint ahogy a száraz bozótba dobott szikrát csakhamar széles tűzkör veszi körül, akként a szentségi Ostya a századok során (mert csak egyetlen Szent Ostya van, amely egyre növekszik az egymásra következő papok kezében), ez a Kenyér-Ostya egyre bensőségesebben veszi magát körül valami végtelenül nagyobb Ostyával, amely nem kisebb valami, mint maga a Világegyetem: az a Mindenség, amelyet fokozatosan magába szív az egyetemes elem. Tehát amikor elhangzanak a szentségi szavak: ez az én Testem, akkor a „Hoc” (ez) „elsősorban” a kenyeret jelenti. De „másodlagosan”, a természet második fázisában, a szentség anyaga maga a Világ, amelyben az Egyetemes Krisztus emberfölötti jelenléte szétárad, hogy beteljesítse ezt a Világot. A Világ az a végleges és valóságos Ostya, ahová lassacskán leszáll Krisztus; s ezt Ő „saját természetének” beteljesítéséig folytatja. Öröktől fogva egyetlen szó és egyetlen működés tölti be a dolgok egyetemességét: „Hoc est Corpus Meum” (ez az én Testem). Minden csak azért dolgozik a teremtsében, hogy közlőrl vagy távolról a Világegyetem konszekrációját segítse előbbre jutni.

Ha helyesen értjük meg ezt az igazságot, akkor benne találhatunk legszilárdabb alagra és legerősebb vonzásra ahhoz, hogy dolgozzunk a jó és a haladás érdekében.

(Folytatjuk)

SZÁMUNK ÍRÓI. — *Eugenio Montale* olasz költő 1896-ban született; 1975-ben kapta meg az irodalmi Nobel-díjat. Válogatott versei magyarul Kálnoky László és Lator László fordításában *A magnólia árnya* címmel jelentek meg 1968-ban az Európa kiadásában.

Goják János plébános a Tolna megyei Győre községben. Első szakdolgozatában az ókeresztyén kor apologetikus problémáival foglalkozott. Rómában szociális témakörből írta meg disszertációját.